

Fiskeridirektoratets Småskrifter

Nr. 14 — 1951.

Melding fra Fiskeridirektoratets
driftsøkonomiske undersøkelser.

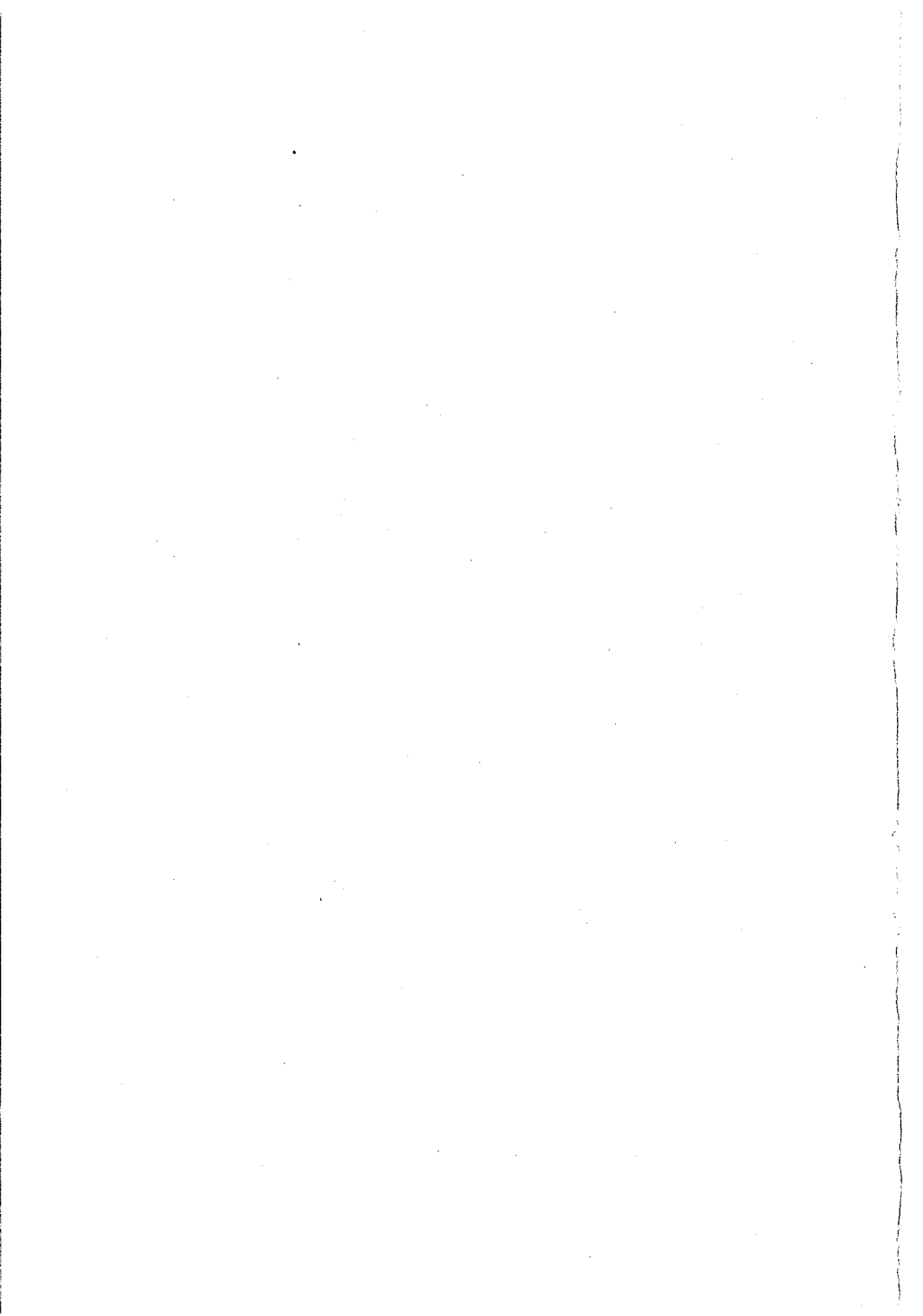
**Lønnsomhetsundersøkelser 1950
basert på fiskefarkosters årsdrift.**

Ved sekretær Per L. Mielte

Særtrykk av «Fiskets Gang»
nr. 49 — 1951

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1 9 5 1

Lønnsomhetsundersøkelser 1950 basert på fiskefarkosters årdrift.

Fra 1. januar 1949 ble det av Fiskeridirektoratet i samarbeid med Norges Fiskarlag satt i gang en driftsøkonomisk undersøkelse på grunnlag av *årsregnskaper* for en del fiskefarkoster.

Driftsresultatene for 1949 ble offentliggjort i »Fiskets Gang« nr. 48 og 49, 1950, også utgitt som særtrykk (»Fiskeridirektoratets småskrifter« nr. 12 — 1950). Fiskeridirektoratet fremlegger i denne meldingen resultatene for 1950.

Samtidig med offentligjørelsen av 1949-resultatene i nevnte melding i »Fiskets Gang«, ble det gjort rede for hvorledes undersøkelsen kom i stand, hvorledes utvelgingen av farkoster til undersøkelsen foregikk, på hvilken måte det tekniske samarbeid mellom Norges Fiskarlag og direktoratet har foregått når det gjelder undersøkelsen, samt om regnskapsmateriellets art. Det skal her bare ganske kort gjentas noen av hovedpunktene:

Undersøkelsen tar sikte på regnskapsmessig å følge en del farkosters drift hele året igjennom. Før undersøkelsen kom i gang var en enig om at de farkoster som undersøkelsen skulle omfatte presumtivt måtte drive »rasjonelt«, dvs. med tidsmessig, høvelig og godt vedlikeholdt utstyr, og at farkostene mest mulig måtte være i drift hele året. I størst mulig utstrekning måtte farkostene ligge innenfor størrelsesgruppen 40—70 fot. Det skulle være Norges Fiskarlags oppgave å skaffe frem farkoster hvor eierne var villige til uten vederlag å sende inn regnskaper året rundt. Disse

Tabell 1. *Oversikt over antall farkoster som er med i undersøkelsesmateriale for 1950.*

Fylke	Størrelse								I alt	Herav	
	Under 30 fot	30—39,9 fot	40—49,9 fot	50—59,9 fot	60—69,9 fot	70—79,9 fot	80—89,9 fot	90,0 fot og over		Under 50 fot	50 fot og over
Finmark	—	1	3	3	—	—	—	—	7	4	3
Troms	—	1	3	6	4	—	—	—	14	4	10
Nordland	2	7	18	7	1	—	—	—	35	27	8
Nord-Norge i alt	2	9	24	16	5	—	—	—	56	35	21
Nord-Trøndelag	—	9	5	—	—	—	—	—	14	14	—
Sør-Trøndelag	—	2	2	3	2	—	—	—	9	4	5
Møre og Romsdal	—	2	2	—	1	2	—	—	6	2	4
Sogn og Fjordane	1	2	2	2	1	—	—	1	8	5	3
Hordaland	—	—	9	4	3	—	—	1	14	6	8
Rogaland	1	—	5	1	1	1	—	3	12	6	6
Vest- og Aust-Agder	2	1	3	1	—	—	—	—	7	6	1
Telemark, Vestfold og Østfold ..	2	1	2	—	—	—	—	—	5	5	—
Sør-Norge i alt	6	15	27	11	8	3	—	5	75	48	27
Kysten i alt	8	24	51	27	13	3	—	5	131	83	48

regnskaper sendes direkte til Fiskeridirektoratet hvor de blir revidert og bearbeidet statistisk. I direktoratet blir hvert enkelt regnskap selvsagt behandlet strengt konfidensielt.

Da interessen blant fiskerne for å delta i undersøkelsen ikke ble så stor som en hadde håpet, ble det vanskelig for Norges Fiskarlag å skaffe et tilstrekkelig antall deltakere til undersøkelsen. For å få nok deltakere til i det hele tatt å kunne drive undersøkelsen, har det derfor ikke vært til å unngå at en måtte ta med i lønnsomhetsundersøkelsen enkelte farkoster som faller noe utenfor den ramme som de før nevnte krav trekker opp.

Deltakingens omfang.

Etter den opprinnelige plan skulle undersøkelsen omfatte om lag 300 farkoster som fordelt på distrikter og etter størrelse skulle gi et mest mulig representativt bilde av norske fiskefarkoster av den art en hadde valgt å la undersøkelsen omfatte. Etter planen var det hensikten å følge disse om lag 300 farkoster regnskapsmessig gjennom et par år, fordi et enkelt år vanskelig kan gi godt nok grunnlag for en inngående lønnsomhetsanalyse.

Som det ble redegjort for i meldingen for 1949 viste det seg at deltakingen ikke kom opp i mer enn om lag 150 farkoster, hvorav regnskaper fra 131 kunne nyttes i undersøkelsen for 1949. Av disse 131 farkoster sviktet 29 i 1950, men en fikk til gjengjeld tilført en del nye deltakere fra 1. januar 1950. Av de deltakere som kom til i 1950 fant en å kunne nytte regnskapene for 29 farkoster i undersøkelsen, slik at denne kom til å omfatte 131 farkoster også i 1950, hvorav 102 var med også i 1949.

Dette at undersøkelsen omfatter et så forholdsvis lite antall farkoster, bevirker at driftsresultatenes utsagnskraft ikke blir den ønskelige. Dertil kommer — som en ser av tabell 1 — at fylkene og størrelsesgruppene er temmelig ujevnt representert også om en tar hensyn til fiskets relative betydning i de enkelte fylker. Men trass i disse mang-

ler skulle driftsresultatene i hvert fall i grove trekk vise størrelsen av de ulike inntekts- og utgiftsposter i fisket, og dermed bidra til å gi en *orientering* om fiskets lønnsomhet.

Da materialet er så spett, har en også for 1950 vært varsom med å spre farkostene på for mange grupper. Ved grupperingen etter *størrelse* har en nøyct seg med å sette et skille ved 50 fot, slik at en får frem følgende grupper: »Under 50 fot«, »50 fot og over« og »Alle«. *Distriktsvis* har en i grunntabellene fordelt farkostene på fylker, men av plasshensyn gjengir en her i det store og hele kun hovedgruppene »Nord-Norge« (de tre nordligste fylker), »Sør-Norge« og »Kysten i alt«. Hovedpostene i regnskapene skal imidlertid bli gjengitt fylkesvis i særskilte tabeller. Denne grupperingsmåte er den samme som ble nyttet for året 1949.

Følgende tabell viser hvorledes deltakingen har endret seg fra 1949 til 1950.

	Del- takere i 1949	Fra- gang 1949/50	Til- gang 1949/50	Netto tilgang 1949/50	Del- taking 1950
<i>Nord-Norge:</i>					
Under 50 fot..	42	10	3	÷ 7	35
50 fot og over	26	7	2	÷ 5	21
Alle	68	17	5	÷ 12	56
<i>Sør-Norge:</i>					
Under 50 fot..	44	8	12	4	48
50 fot og over	19	4	12	8	27
Alle	63	12	24	12	75
<i>Kysten:</i>					
Under 50 fot..	86	18	15	÷ 3	83
50 fot og over	45	11	14	+ 3	48
Alle	131	29	29	0	131

Tabellen viser at det i forhold til i 1949 var en netto-sviket på 12 farkoster i Nord-Norge, men Sør-Norge økte

sin deltaking med 12 farkoster i forhold til året før. Antall farkoster under 50 fot er netto gått ned med 3, mens en samtidig har fått en netto tilgang på 3 farkoster over 50 fot.

Karakteristikk av undersøkelsesmaterialet.

Tabell 2 gir en grov karakteristikk av undersøkelsesmaterialet pr. 1. januar 1950. Ved beregningen av farkostenes alder har en lagt deres opprinnelige byggeår til grunn. Da mange av farkostene har gjennomgått en eller flere ombygninger, vil de oppførte gjennomsnittsaldre i tabell 2 gi et noe skjevt bilde av undersøkelsesfarkostenes tidsmessighet og effektivitet. Det er spesielt de aller eldste farkostene, m. a. o. de farkostene som drar gjennomsnittsalderen sterkest opp, som har vært gjenstand for ombygging.

Ved utregningen av gjennomsnittlig salgsverdi av farkost med utstyr, har en bygget på deltakernes egne verdiansettelser. Som utstyr er regnet lettbåter, ekkolodd, lysanlegg, radiotelefon osv., men ikke redskaper. — Under »driftstid« er det sondret mellom lottakernes driftstid og farkostens driftstid. *Lottakernes driftstid* er det tidsrom som farkosten var i drift med lottakere ombord. Som en skal se senere (tab. 3) er det denne driftstid som må settes i relasjon til netto mannsloten. En har inntrykk av at i de aller fleste tilfeller er denne varigheten oppgitt inklusive en vesentlig del av den tid som mellom sesongene gikk med til forberedende og til det avsluttende arbeid. En skulle anta at den oppførte driftstid for lottakerne omfatter det tidsrom det ikke ville vært mulig for lottmannskapet å ta annet lønnet arbeid. I tillegg til fangsttiden med lottakere ombord har imidlertid flere av farkostene vært i fart kortere eller lengre tid med bare hyret mannskap. Det kan f. eks. ha vært en eller flere frakt- eller skyssturer som er utført i løpet av året. Denne driftstid må legges til lottakernes driftstid for å få frem *farkostens driftstid*.

Tabell 2. *Karakteristikk av undersøkelsesmaterialet pr. 1. januar 1950.*
Gjennomsnitt pr. farkost.

	Antall farkoster	Lengde	Alder	Salgsverdi av farkost m. utstyr	Antall part-havere	Driftstid	
						farkosten	lott-takere
<i>Nord-Norge.</i>		Fot	År	-Kr.		Døgn	Døgn
Under 50 fot	35	41	22	23 143	1,9	187	182
50 fot og over	21	56	22	65 238	2,2	223	223
Alle	56	47	22	38 928	2,0	200	198
<i>Sør-Norge.</i>							
Under 50 fot	48	39	20	21 908	1,8	198	189
50 fot og over	27	69	16	123 974	2,8	193	183
Alle	75	50	19	58 651	2,1	196	187
<i>Kysten i alt.</i>							
Under 50 fot	83	40	21	22 428	1,8	193	186
50 fot og over	48	64	19	98 277	2,5	206	201
Alle	131	49	20	50 220	2,1	198	191

Båtlagets regnskap.

Båtlagets regnskapsresultater for 1950 fremlegges i tabell 3. Hver kolonne i tabellen kan betraktes som et årsregnskap for et båtlag på en gjennomsnittsfarkost på den størrelse og med den driftstid som henholdsvis punkt 2 og punkt 24 angir, og som hører heime i den landsdel som er anført for vedkommende kolonne. Samtlige regnskapstall i tabellen fremkommer som gjennomsnittstall for farkostene i vedkommende gruppe.

Brutto fangstinntekt (punkt 3), er alle de inntekter — fratrukket avgift til omsetningslag — som båtlaget har hatt av fiske i løpet av året. Legges båtlagets *andre inntekter* (fraktinntekter m. v.) til, fremkommer *bruttoinntekten i alt* (punkt 5). I gjennomsnitt pr. farkost var denne i 1950 kr. 37 756 for farkoster under 50 fot i Nord-Norge, kr. 91 549 for farkoster i Nord-Norge over 50 fot, kr. 27 765 for sør-norske farkoster under 50 fot og kr. 99 589 for farkoster i Sør-Norge i gruppe 50 fot og over. Gjennomsnittet for alle farkoster i undersøkelsen var kr. 55 463. Når *fellesutgiftene* (punkt 6) er trukket fra den samlede bruttoinntekt blir resten — *delingsfangsten* (punkt 7) — gjensstand for deling mellom mannskap (mannskapspart), farkost (farkostpart) og eventuelt redskapene særskilt¹⁾ (særskilt redskapspart), etter på forhånd avtalte regler.

Utgiftene ved fisket kan enten være *fellesutgifter*, eller — som en skal se senere — *særutgifter* for mannskap, for redskap, eller for farkosten. (Dessuten kan *hver mann særskilt* ofte ha utgifter som han må bære selv, det kan f. eks. være tømmer, eller det kan være vanlig vedlikehold og for-

¹⁾ Det er ofte avtalt at redskapene skal ha særskilt part i delingsfangst. Men det er mest alminnelig at redskapene får part sammen med mannskapet når dette holder redskap, og med farkosten når denne holder redskap.

nyelse av egne redskaper, men disse utgifter som hver mann må dekke av sin nettolott, kommer ikke med i regnskaps-skjemaene og derfor heller ikke i tabellene). *Fellesutgifter* er, som nevnt i forrige avsnitt, utgifter som ifølge avtale før fisket skal trekkes fra bruttofangeren før deling finner sted mellom mannskap, farkost og eventuelt redskapene særskilt. Mannskapets særutgifter er slike utgifter som skal trekkes fra mannskapsparten før denne betales ut til mannskapet. *Redskapenes særutgifter* skal trekkes fra eventuell særskilt redskapspart før utbetaling til redskap finner sted, og tilsvarende er *farkostens særutgifter* alle utgifter som bæres av farkostparten.

Faste regler om hva som skal være fellesutgifter, og hva som skal være særutgifter for den ene eller annen part er det vanligvis ikke. Praksis kan derfor være høyst vekslende, både i de ulike kyststrøk og på de ulike fiskerier, endog på ett og samme fiske i samme distrikt. En får derfor ikke et tilfredsstillende svar på spørsmålet om utgiftene i samband med fiske er større i én farkostgruppe enn i en annen, ved f. eks. bare å sammenligne fellesutgiftenes størrelse i de to grupper. Den omstendighet at fellesutgiftene er større i én gruppe enn i en annen, kan ofte skyldes at det er mer utbredt praksis blant farkostene i den første gruppe enn i den siste gruppe å la *mange utgiftsarter* gå inn som fellesutgifter.

Nedenfor skal en nevne noen få ord om de enkelte utgiftsposter som er oppført i tabell 3. Enkelte av utgiftene er typiske fellesutgifter, andre kan være snart fellesutgifter, snart særutgifter.

Provianutgiftene omfatter i første rekke utgifter til kokmat. Disse utgifter er i nesten alle tilfeller enten fellesutgifter eller særutgifter for mannskapet. Tørrmat derimot holder i stor utstrekning hver man særskilt. *Brenselutgiftene* gjelder brensel til lys og oppvarming. *Agmutgiftene*, som praktisk talt alltid er fellesutgifter, blir meget mindre i Sør-Norge enn i Nord-Norge på grunn av sildefiskerienes større betydning sørpå. Utgiftene til drivstoff

m. v. (brensel- og smørrolje og annet maskinforbruk) er hyppigere fellesutgifter på småbåtene enn på de større, på de siste er det nemlig ofte brukt at farkosten dekker utgiftene til drivstoff. Under *tilvirkningsmateriell og emballasje* er ført utgifter til salt, is, kasser, tønner osv. Disse utgifter er helst fellesutgifter, men *kan* også være særutgifter. Det er også tilfelle med *avgifter, gebyrer og assuranse* av fangst, mannskapsutstyr, proviant m. v. *Ekstralotter, faste hyrer, samt leid arbeidshjelp* til sløyning, garnbøting, egning m. v. er oftest fellesutgifter, men en vesentlig del bæres for de større farkosters vedkommende av farkostparten. Som redskapsutgifter er ført opp tap og vedlikehold av redskaper og redskapsutstyr i den utstrekning slike utgifter er tatt med på oppgjørsskjemaene og de altså skal tas omsyn til ved fordelingen. *Andre og uspesifiserte utgifter* er utgifter som det ikke har vært mulig eller hensiktsmessig å spesifisere.

Når de av de ovenfor nevnte utgifter som er fellesutgifter er trukket fra bruttoinntekten blir som nevnt delingsfangsten delt i en mannskapspart¹⁾ (punkt 8), en farkostpart (punkt 10), og eventuelt en særskilt redskapspart (punkt 9). Under fordelingen på mannskap, farkost og eventuelt redskap, vile det ideelle selvsagt være å få frem 1) en *ren* mannskapspart, m. a. o. den rene arbeidsgodtgjørelse, 2) en *ren* redskapspart som uttrykker godtgjørelse for redskapenes kapitalinnsats, samt 3) en *ren* farkostpart som representerer godtgjørelse for den kapitalinnsats farkosten yter. En slik oppdeling lar seg dessverre ikke gjennomføre på grunn av de mange ulike oppgjørsmåter som

¹⁾ Når det tales om *mannskapspart, mannskapets særutgifter* osv., menes det rene lottmannskapet. De ombordværende som *lønnes* av farkosteier(ne) enten med fast hyre, med del av lott, eller med en kombinasjon av lott og hyre, regnes ikke som mannskap i denne forbindelse.

Tabell 3.

Båtlagets reegenskap 1950.
Gjennomsnitt pr. farkost.

	Nord-Norge			Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	Alle	Over 50 fot	Under 50 fot	Alle	Over 50 fot	Under 50 fot	Alle	Over 50 fot
	og over			og over			og over		
1. Antall farkoster	35	56	48	27	75	83	48	131	1
2. Gjennomsnittlig lengde i fot	41	47	39	69	50	40	64	49	2
3. Brutto fangstinntekt	37 651	57 537	27 702	98 416	53 159	31 897	95 031	55 030	3
4. Andre inntekter	105	391	63	1 173	463	81	1 041	433	4
5. Bruttoinntekt i alt	37 756	57 928	27 765	99 589	53 622	31 978	96 072	55 463	5
6. Fellesutgifter	7 274	11 663	2 180	9 113	4 676	4 328	13 429	7 663	6
<i>Herav:</i>									
a) proviant, brensel o. l.	799	1 599	129	303	191	411	1 453	793	a)
b) agn	1 806	2 733	331	402	357	953	2 097	1 373	b)
c) drivstoff m. v.	2 115	3 752	1 518	3 359	2 181	1 770	4 724	2 852	c)
d) tilvirkningsmaterieell og emballasje	82	372	34	1 836	683	54	1 407	550	d)
e) avgifter, gebyrer, assuranser	46	90	20	469	181	31	303	131	e)
f) ekstralotter, faste hyrer, leid arbeidshj.	1 600	1 977	49	2 100	787	703	2 029	1 189	f)
g) redskapsutgifter	710	1 145	35	334	143	320	1 007	571	g)
h) andre og uspesifiserte fellesutgifter	116	536	64	310	153	86	409	204	h)
7. Delingsfangst (5 ÷ 6)	30 482	46 265	25 585	90 476	48 946	27 650	82 643	47 800	7
<i>Herav til:¹⁾</i>									
8. Mannskapet	20 995	29 621	14 658	37 813	22 993	17 330	40 520	25 827	8
9. Redskapene særskilt	1 720	3 866	3 239	5 869	20 084	7 722	9 189	5 013	9
10. Farkosten	7 767	12 778	7 688	42 118	20 084	7 722	32 934	16 960	10
11. Lottmannskapets lottinntekter (8)	20 995	29 621	14 658	37 813	22 993	17 330	40 520	25 827	11
12. Andre fellesinntekter for lottmannsk.	—	4	32	12	26	19	11	16	12
13. Disse inntekter i alt (11+12)	20 995	29 625	14 690	37 825	23 019	17 349	40 531	25 843	13
14. Lottmannskapets særutgifter	1 043	938	494	3 373	1 530	725	2 231	1 277	14
<i>Herav:</i>									
a) proviant, brensel o. l.	260	424	300	3 243	1 360	283	2 130	960	a)
b) redskapsutgifter	642	426	160	118	144	363	94	264	b)
c) andre og uspesifiserte særutgifter for lottmannskap	141	88	34	12	26	79	7	53	c)
15. Netto utbetaling til lottmannsk. (13 ÷ 14)	19 952	28 687	14 196	34 452	21 489	16 624	38 300	24 566	15
16. Netto mannlott ²⁾	3 422	4 036	3 322	3 714	3 463	3 364	4 302	3 708	16
17. Beregnet ant. mann svarende til denne lott (15 : 16)	5,8	7,1	4,3	9,3	6,2	4,9	8,9	6,6	17
18. Redsk. lottinnt. (særskilt redskapspart) kr.	1 720	3 866	3 239	10 545	5 869	2 598	9 189	5 013	18
19. Redskapenes særutgifter	820	998	946	2 041	1 341	893	1 716	1 195	19
<i>Herav:</i>									
a) redskapsutgifter	814	863	791	1 501	1 047	801	1 259	969	a)
b) andre og uspesifiserte særutg. for redskapene	6	135	155	540	294	92	457	226	b)
20. Netto utbetaling til redskapene (18 ÷ 19)	900	2 868	2 293	8 504	4 528	1 705	7 473	3 818	20
<i>Herav til:</i>									
21. Mannskap	÷ 52	688	1 052	2 370	1 526	586	2 174	1 168	21
22. Farkostere	743	978	832	3 391	1 762	802	2 336	1 363	22
23. Utenforstående redskapsereiere	209	3 246	1 348	2 743	1 240	317	2 963	1 287	23
24. Samlet driftstid i døgn for lottakerne	182	223	198	189	187	186	201	191	24
25. Nettolott pr. mann pr. driftsuke	132	159	143	142	130	127	150	136	25
26. Største brutto fangstinntekt. kr.	92 790	182 988	182 988	78 259	366 712	366 712	92 790	366 712	26
27. Antall driftsdøgn som svarer til denne inntekt	176	276	204	161	161	176	161	161	27
28. Minste brutto fangstinntekt. kr.	6 069	11 885	6 069	4 071	4 071	4 071	11 885	4 071	28
29. Ant. driftsd. som svarer til denne innt.	187	110	187	267	217	217	110	217	29
30. Største netto mannlott	10 394	10 110	10 394	9 218	6 457	10 394	10 110	10 394	30
31. Antall driftsdøgn som svarer til denne lott	252	221	252	336	161	252	221	252	31
32. Minste netto mannlott	379	1 720	379	383	1 191	383	1 191	379	32
33. Antall driftsdøgn som svarer til denne lott	147	181	147	217	42	147	217	147	33

¹⁾ Det er ikke alltid redskapene får særskilt part i delingsfangsten. Det hender vel så ofte at redskapene får part under ett med enten mannskapet eller med farkosten. Dette kommer til dels an på etforholdet til redskapene. Dersom mannskapet eier redskapene får gjerne mannskapet og redskapene part under ett. Eier farkosten redskapene får ofte farkosten og redskapene part i fellesskap.

Av disse grunner blir mannskaps-, redskaps-, og farkostpartene i henholdsvis post 8, 9 og 10 ikke «rene». Mannskapsparten (post 8) er ikke bare ren arbeidsgodtgjørelse men inneholder til dels også godtgjørelse for redskapsinnsats. Farkostparten (post 10) representerer ikke bare godtgjørelse for farkostens innsats, men til dels også for redskapsinnsats. Til gengjeld uttrykker redskapsparten (post 9) kun godtgjørelse for redskapsinnsats i den utstrekning redskapene har fått særskilt part i delingsfangsten.

²⁾ I tillegg til netto mannlott får hver av lottakerne gjen.sn. også redskapsinntekten som utgjøres av post 21. post 17.

praktiseres, og de mange ulike fiskerier som er representert i undersøkelsesmaterialet. Redskapene får som før nevnt, dels særskilt part og dels part sammen med mannskap eller med farkost på en slik måte at det ikke lar seg gjøre å skille ut redskapsparten fra mannskaps-, henholdsvis farkostparten. En *beregning* av rene parter, utført på grunnlag av fordelingen i de oppgaveskjemaer der rene parter er oppgitt, ville bli høyst usikker, da undersøkelsen omfatter så få farkoster. Enkelte fiskerier er nemlig så svakt representert at en så å si ikke har noe holdepunkt for beregning av rene parter for de farkoster som har deltatt i disse svakt representerte fiskerier. (Som en senere skal se, har en imidlertid forsøkt i en særskilt tabell (tabell 6), å beregne ren mannskapspart, ren redskapspart og ren farkostpart for noen av de fiskeriers vedkommende som er representert i undersøkelsen med flest farkoster. Men for hele undersøkelsesmaterialet under ett lar beregningen seg neppe gjennomføre).

Disse vansker i samband med fordelingen gjør at mannskapsparten (punkt 8) og farkostparten (punkt 10) i en viss utstrekning også omfatter redskapsgodtgjørelse, mens følgelig redskapsgodtgjørelsen i alt til gjengjeld faktisk er større enn oppført under punkt 9.

De skjemaene en har mottatt viser at det i Nord-Norge er mer alminnelig enn i Sør-Norge å la mannskap og redskapen få part sammen, særlig gjelder dette farkoster under 50 fot. I Sør-Norge har redskapene langt hyppigere særskilt part enn i Nord-Norge, og når det gjelder farkoster over 50 fot i Sør-Norge tar ofte farkost og redskap part i fellesskap.

Punkt 11—17 viser oppgjøret mannskapet imellom. Til mannskapsparten som i punkt 11 kalles *lottmannskapets lottinntekter*, legges *andre fellesinntekter* (punkt 12) som lottmannskapet hadde, og når *mannskapets særutgifter* (punkt 14) er trukket fra, blir resten *netto utbetaling til lottmannskapet* (punkt 15).

Punkt 16 gjengir den gjennomsnittlige *netto mannsloitt*

for en fisker som var med på driften hele året. Faktisk er det bare en del av mannskapet som følger båten *hele* året, idet mannskapsstyrken varierer fra fiske til fiske. Også farkosteierne får naturligvis mannskapslotter i den utstrekning de er med på fiske. I undersøkelsesmaterialet var netto mannsloten størst for nord-norske farkoster over 50 fot (gjennomsnittlig kr. 5058). På nord-norske farkoster under 50 fot utgjorde den gjennomsnittlig kr. 3422. I Sør-Norge var netto mannsloten gjennomsnittlig kr. 3322 og kr. 3714 for henholdsvis farkoster under 50 fot og farkoster over denne størrelsesgrense. For hele undersøkelsesmaterialet under ett utgjorde netto mannsloten gjennomsnittlig kr. 3708. Ved sammenligninger mellom Nord-Norge og Sør-Norge bør en huske på at mannsloten inkluderer redskapsinntekt i større utstrekning i Nord-Norge enn i Sør-Norge.

Beregnet antall mann svarende til denne lott (punkt 17) fremkommer ved å dividere det samlede nettobeløp som utbetales til mannskapet (punkt 15) med den gjennomsnittlige netto mannslott for en helårsfisker (punkt 16).

Utover den oppførte netto utbetaling til mannskapet, tilfaller det mannskapet også særskilt redskapsinntekt i den utstrekning mannskapet har holdt redskap som iflg. avtale har fått *særskilt* part. Som det vil fremgå av avslutningen av oppgjøret for redskapene (punkt 18—23), fordeles den særskilte redskapspart som blir igjen når *redskapenes særutgifter* er trukket fra, på mannskap, farkosteiere og utenforstående redskapseiere, alt etter hvem det er som holder de redskaper som har særskilt part. Hvis en dividerer mannskapets andel av redskapsarten (punkt 21) med antall lottakere (punkt 17), vil det tall en får frem gi uttrykk for hvor stor særskilt redskapspart som da gjennomsnittlig faller på hver lottaker.

I tabell 3 har en også gjengitt *samlet driftstid i døgn* og gjennomsnittlig *nettolott pr. mann pr. driftsuke*. Da den samlede driftstid fremkommer slik som forklart under »Karakteristikk av undersøkelsesmaterialet«, vil den oppførte gjennomsnittlige mannslott pr. driftsuke neppe ligge

Tabell 4.

Enkeltte hovedposter i båtlagets regnskap fordelt fylkesvis 1950.
Gjennomsnitt pr. farkost.

	Finnmark	Troms	Nordland	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Møre og Romsd.	Sogn og Fjord.	Hordaland	Rogaland	Vest- og Aust Agder	Telem., Vestf., Østfold
1. Antall farkoster	7	14	35	14	9	6	8	14	12	7	5
Herav under 50 fot	4	4	27	14	4	2	5	6	6	6	5
50 fot og over	3	10	8	—	5	4	3	8	6	1	—
2. Gj.snittl. lengde i fot	47	54	44	37	48	64	44	54	69	39	35
3. Båtlagets bruttoinntekt ..kr.	51 899	79 634	50 451	20 147	36 077	86 755	35 998	50 416	121 694	41 385	30 115
4. Fellesutgifter	12 565	22 680	7 075	2 854	2 445	6 158	1 714	4 565	12 602	2 062	1 703
5. Delingsfangst	39 334	56 954	43 376	17 293	33 632	80 597	34 284	45 851	109 092	39 323	28 412
<i>Herav til:</i>											
6. Mannskap	24 249	38 859	27 001	11 404	15 258	40 011	21 630	20 646	41 396	19 846	17 874
7. Redskap særskilt	4 113	2 165	4 499	1 302	9 496	9 087	1 083	6 476	9 205	6 720	5 030
8. Farkost	10 972	15 930	11 876	4 587	8 878	31 499	11 521	18 729	58 401	12 757	5 508
9. Netto mannslovt	4 335	4 913	3 884	2 504	2 631	4 050	3 386	2 307	4 330	5 149	5 858
10. Samlet driftstid i døgn ..	251	207	183	192	184	191	132	157	167	272	268
11. Nettolott pr. mann pr. driftsuke	121	166	149	91	100	148	180	103	181	133	153
<i>Prosenttall:</i>											
Bruttoinntekt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Fellesutgifter	24,2	28,5	14,0	14,2	6,8	7,1	4,8	9,1	10,4	5,0	5,7
Delingsfangst	75,8	71,5	86,0	85,8	93,2	92,9	95,2	90,9	89,6	95,0	94,3
Mannskapspart	46,7	48,8	53,5	56,6	42,3	46,2	60,2	41,0	34,0	48,0	59,3
Redskapspart	7,9	2,7	8,9	6,5	26,3	10,5	3,0	12,8	7,6	16,2	16,7
Farkostpart	21,2	20,0	23,6	22,7	24,6	36,2	32,0	37,1	48,0	30,8	18,3

så langt fra lottakernes gjennomsnittlige ukelott i det tidsrom det ikke var mulig å ta annet lønnet arbeid. Denne ukelott var i følge undersøkelsesmaterialet kr. 136 i gjennomsnitt for samtlige farkoster under ett.

I tabell 4 har en valgt ut noen hovedposter fra båtlagets regnskap og fordelt dem fylkesvis. Ved lesningen av denne tabell bør en ha for øye den dårlige og ujevne representasjon. En farkost som har gjort det usedvanlig godt eller usedvanlig dårlig, eller som på annen måte avviker sterkt fra undersøkelsesmaterialet for øvrig, influerer så sterkt på de gjennomsnittlige fylkestall, at disse lett kan gi et skjevt bilde av lønnsomheten.

Ved en fylkesvis sammenligning av driftsresultatene bør en dessuten ta i betraktning at oppgjørsmåtene er så ulike. Derfor kan f. eks. en særlig høy netto mannslott eller netto ukelott i et fylke delvis skyldes at det i vedkommende fylke er mer utbredt enn i andre fylker at visse utgifter (f. eks. proviantutgifter) dekkes av hver mann særskilt. Eller den høye mannslott kan muligens forklares ved at den inkluderer redskapsinntekter i større utstrekning enn i andre fylker.

I tabell 3 ble brutto fangstinntekt oppgitt i én sum. For å vise hvilken tyngde de ulike fiskerier har i undersøkelsesmaterialet, har en i tabell 5 fordelt brutto fangstinntekten prosentvis på fiskerier. Noe skarpt skille mellom de ulike fiskerier er det selvfølgelig ikke. Tabellen viser klart at de store torskefiskerier i Nord-Norge og vintersildfisket i Sør-Norge, har en meget sterk innflytelse på driftsresultatene. Ser en alle farkoster under ett i hver av de to landsdeler, utgjør fangstinntekten av de store torskefiskerier i Nord-Norge og av vintersildfisket i Sør-Norge, om lag halvparten av årets samlede fangstinntekter.

I tabell 6 har en valgt ut de fiskerier som er representert i undersøkelsen med *flest* farkoster, og gjengitt hovedpostene i båtlagets regnskap for hvert av disse fiskerier. Da en i tabell 6 har bibeholdt oppdelingen av materialet i »farkoster under 50 fot« og »farkoster 50 fot og over«, blir

Tabell 5.

Brutto fangstinntekt fordelt på
Gjennomsnitt

	Nord-	
	Under 50 fot	50 fot og over
Antall farkoster	35	21
Brutto fangstinntekt	37 641	90 679
<i>Prosentvis fordeling denne seg slik:</i>	%	%
1. Vintersildfiske	—	11,4
2. Fetsild- og småsildfiske	1,7	6,0
3. Nordsjøildfiske	—	—
4. Islandssildfiske	—	—
5. Brislingfiske	—	—
6. Skreifiske og vårtorskefiske	72,0	32,1
7. Fjordtorskefiske	0,2	—
8. Bankfiske	1,0	27,3
9. Seifiske	2,3	8,9
10. Hysefiske	1,6	—
11. Steinbitfiske	0,2	—
12. Flyndrefiske	1,3	—
13. Kveitefiske	4,7	2,2
14. Kombinert torsk-/sei-/hyse- og eller kveitefiske	5,0	5,1
15. Snurrevadfiske	5,3	0,5
16. Hummerfiske	—	—
17. Rekefiske	—	0,6
18. Makrellfiske	—	—
19. Størjefiske	—	—
20. Kombinert sei- og størjefiske ..	3,1	5,9
21. Pigghåfiske	—	—
22. Håbrandfiske	—	—
23. Håkjerringfiske	—	—
24. Kvalfangst	1,6	—
25. Diverse	—	—

1) Ved fordelingen på fiskerier er stort sett nyttet de betegnelser på fiskeriene som fiskerne har oppgitt på regnskaps-skjemaet. I blant kan imidlertid fiskerne ha forskjellig beteg-

de enkelte fiskerier¹⁾ 1950.
pr. farkost.

Norge	Sør-Norge			Kysten i alt		
	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over
56	48	27	75	83	48	131
57 537	27 702	98 416	53 159	31 897	95 031	55 030
%	%	%	%	%	%	%
6,7	38,0	64,4	55,6	19,1	42,3	33,8
4,2	5,7	3,9	4,5	3,7	4,8	4,4
—	—	2,0	1,3	—	1,1	0,7
—	—	12,9	8,6	—	7,5	4,8
—	8,0	1,0	3,3	4,0	0,6	1,8
48,4	11,9	3,5	6,3	41,9	15,4	25,1
0,1	0,4	—	0,1	0,3	—	0,1
16,5	2,6	2,7	2,7	1,8	13,0	8,9
6,2	5,0	1,8	2,8	3,6	4,7	4,3
0,7	—	—	—	0,8	—	0,3
0,1	—	—	—	0,1	—	0,0
0,5	—	—	—	0,7	—	0,2
3,2	3,1	—	1,0	3,9	0,9	2,0
5,1	0,6	—	0,2	2,8	2,1	2,4
2,5	3,7	0,6	1,7	4,5	0,6	2,0
—	0,5	0,2	0,3	0,2	0,1	0,2
0,4	11,6	1,1	4,6	5,8	0,9	2,7
—	5,8	0,0	2,0	2,9	0,0	1,1
—	—	3,2	2,2	—	1,9	1,2
4,8	—	—	—	1,5	2,5	2,1
—	2,8	0,1	1,0	1,4	0,1	0,6
—	—	0,7	0,4	—	0,4	0,2
—	0,3	—	0,1	0,1	—	0,1
0,6	—	1,2	0,8	0,8	0,7	0,7
—	0,1	0,7	0,5	0,1	0,4	0,3

nelse på ett og samme fiske. Skillet mellom de enkelte fiskerier i tabellen er derfor ikke helt skarpt.

Tabell 6.

Noen hovedposter i båtlagets regnskap
Gjennomsnitt

	Antall far- koster	Fiskets varig- het (døgn)
NORD-NORGE		
A. <i>Farkoster under 50 fot.</i>		
Snurrevadfiske.....	5	79
Kvalfangst	4	146
Seisnurpenotfiske	4	67
Seifiske (garn, juksa).....	4	14
Skreifiske, vårtorskefiske ¹⁾	34	94
Kveitefiske	4	44
Bankfiske, hysefiske o. l.	10	82
Fet- og småsildfiske (garn)	6	24
B. <i>Farkoster 50 fot og over.</i>		
Seisnurpenotfiske	9	98
Vintersildfiske (garn)	7	66
Fet- og småsildfiske (not)	4	77
Skreifiske, vårtorskefiske ¹⁾	15	69
Bankfiske	7	117
SØR-NORGE		
A. <i>Farkoster under 50 fot.</i>		
Vintersildfiske (garn)	21	61
Brislingfiske	7	98
Fet- og småsildfiske (not)	6	97
Fet- og småsildfiske (garn)	7	41
Skreifiske, vårtorskefiske ¹⁾	12	70
Seifiske (garn, juksa).....	6	60
Kveitefiske	7	56
Bankfiske	6	69
Makrellfiske	9	61
Rekefiske	8	245
B. <i>Farkoster 50 fot og over.</i>		
Vintersildfiske (garn)	20	63
Vintersildfiske (not)	6	78
Brislingfiske	4	60
Rekefiske	4	114
Bankfiske	5	59
Islandssildfiske	4	71

¹⁾ Notfisket i Lofoten ikke medregnet.fordelt på enkelte av fiskeriene 1950.
pr. farkost.

Brutto- inn- tekt kr.	Felles- utgif- ter kr.	Delings- fangst kr.	Herav til			Netto manns- lott kr.	Netto manns- lott kr.
			Mann- skap kr.	Red- skap kr.	Far- kost kr.		
							Pr. uke
14 018	1 257	12 761	7 353	1 836	3 572	1 882	167
6 348	1 874	4 474	2 288	1 093	1 093	646	31
5 490	2 297	3 193	1 490	852	851	175	18
2 081	1 006	1 075	813		262	198	99
24 807	4 782	20 025	14 982		5 043	2 370	176
15 319	3 722	11 597	8 463		3 134	1 693	269
10 013	3 736	6 277	4 553		1 724	1 008	86
2 347	452	1 895	1 350		545	229	67
18 888	6 801	12 087	5 828	3 661	2 598	620	44
31 013	2 366	28 647	15 373	5 094	8 180	1 676	178
28 354	4 807	23 547	9 385	7 553	6 609	564	51
28 502	5 883	22 619	16 211		6 408	1 935	196
74 537	21 551	52 986	37 312		15 674	3 928	235
24 130	1 015	23 115	10 795	7 050	5 270	1 636	188
15 122	1 351	13 771	8 400	4 049	1 322	1 040	74
8 863	1 256	7 607	3 863	2 741	1 003	535	39
3 229	575	2 654	2 018		636	441	75
13 277	1 672	11 605	8 526		3 079	1 560	156
1 336	101	1 235	1 073		162	467	54
5 820	526	5 294	4 082		1 212	1 102	138
5 764	1 365	4 399	3 188		1 211	740	75
8 532	519	8 013	4 260	3 753		1 216	140
19 306	1 161	18 145	9 925	8 220		4 477	128
33 379	1 564	31 815	14 412	10 626	6 777	1 678	198
180 377	9 614	170 763	59 596	42 691	68 476	3 417	307
9 208	3 676	5 532	2 806	1 847	879	178	21
7 159	910	6 249	3 232	1 508	1 509	1 140	70
16 612	4 111	12 501	8 315		4 186	1 028	122
85 814	19 584	66 230	21 761	44 469		1 512	149

både farkostene i hver av tabellens grupper, og oppgjørsmåten for disse farkoster temmelig ensartet. En har derfor — som nevnt tidligere i denne melding — i noen utstrekning kunnet beregne *rene* mannskapsparter, *rene* redskapsparter og *rene* farkostparter i denne tabell. En har da gått frem slik at en på de oppgjørsskjemaer der ren mannskapspart, ren redskapspart og ren farkostpart *ikke* var oppgitt, har beregnet slike rene parter ved å dele delingsfangsten mellom mannskap, redskap, og farkost i samme forhold som det er gjort for de farkoster i samme størrelsesgruppe som *har* oppgitt rene parter, og som har deltatt i det samme fisket. På enkelte fiskerier var imidlertid redskapsparten så fast knyttet til enten mannskaps- eller farkostparten at beregningen ikke var mulig. Overalt i tabell 6 hvor delingsfangsten er fordelt på samtlige tre kategorier (mannskap, redskap, farkost) med ett beløp på hver, er partene rene. Der redskapsparten var så fast knyttet til enten mannskaps- eller farkostparten at en oppsplitting ikke var mulig, vil det fremgå av tabellen om det var sammen med mannskap eller sammen med farkost redskapene fikk part.

Av tabell 6 fremgår det ellers at i Nord-Norge på farkoster under 50 fot ga skreifisket, vårtorskefisket, kveitefisket og snurrevadfisket de største inntekter. For større farkoster i Nord-Norge ga bankfisket, skreifisket, vårtorskefisket og vintersildfisket høyest inntekter. I Sør-Norge må vintersildfisket og rekefisket fremheves for farkoster under 50 fot, for farkoster over 50 fot dominerte vintersildfisket med hensyn til inntektens høyde.

Farkosteierens (partrederiets) regnskap for farkosten.

I tabell 3 — *båtlagets* regnskap — fremgikk det av tabellens punkt 10 hvor stor farkostpart farkosteieren (partrederiet) fikk av delingsfangsten. I tabell 7 — *farkostens* regnskap — kommer denne farkostpart igjen i punkt 3 som inntekt for farkosteieren (partrederiet). Hver av kolonnene i tabell 7 kan nemlig betraktes som årsregnskapet for den

gjennomsnittsfarkost en finner i tilsvarende kolonne i tabell 3.

Til *farkostens part i delingsfangst* må en legge *andre inntekter for farkosten* for å få frem *farkostens inntekter* ialt (punkt 5) dvs. de samlede inntekter som farkosteieren (partrederiet) hadde av farkostens drift i 1950. De oppførte »andre inntekter for farkosten« er for det meste bruttoinntekter som farkosteieren (partrederiet) hadde ved å la farkosten gå i fraktfart en del av året.

De av *farkostens utgifter* som er oppført i post 6 a—6 f, er vesentlig utgifter som oppsto under selve fisket (fraktfarten), og som derfor kan betegnes som »farkostens særutgifter under fisket (fraktfarten)«. Under beskrivelsen av båtlagets regnskap ble det gitt en kort forklaring av fellesutgifter og særutgifter, og en skal derfor ikke her gjenta spesifikasjonen hva utgiftspostene 6 a—6 f omfatter. Det skal bare nevnes noen få ord om de øvrige utgiftsposter (6 g—6 m) som mer har karakter av *årskostnader*.

Redskapsutgifter omfatter alle utgifter til vedlikehold og nyanskaffelser av redskaper og redskapsutstyr som tilhører farkosten. Dersom farkosten eies av et partrederi er det kun partrederiets redskaper som kommer i betraktning her, ikke de redskaper som hver parthaver eier personlig. *Vedlikehold av skrog, maskin og utstyr* er ført opp i én sum. Deltakerne ble bedt om å fordele vedlikeholdsutgiftene på henholdsvis skrog, maskin og utstyr, men det viste seg umulig for flere av deltakerne å foreta denne fordeling fordi reparasjonsregningene ikke alltid var tilstrekkelig spesifisert. *Hovedreparasjon* omfatter ombygging og reparasjoner av omfattende karakter. *Nyanskaffelser til farkosten* er i første rekke nyanskaffelser av utstyr som f. eks. ekklodd, lysanlegg, radiotelefon osv. Da det i hvert enkelt tilfelle er overlatt deltakerne å avgjøre hva som er vedlikehold, hva som er hovedreparasjon, og hva som er nyanskaffelser til farkosten, vil det ikke være noe skarpt skille mellom disse tre utgiftskategorier. Men det som er ført som hovedreparasjon og som nyanskaffelser til farkosten,

vil tilnærmet være alle utgifter til *forbedring* av farkosten, dvs. alt som er for mye til at det kan regnes som alminnelig vedlikehold. Ellers har en i tabellen spesifisert *assuranse av farkosten og renter av lån*. Som *andre og uspesifiserte utgifter* er til slutt ført opp utgifter som det ikke var mulig eller hensiktsmessig å spesifisere.

Punkt 7 — som en har kalt *farkostens »nettoinntekt«* — skal dekke farkostens avskrivningskostnader og gi farkosteieren (partrederiet) en godtgjørelse for den egenkapital som er nedlagt i farkosten. Fra denne nettoinntekt må en derfor trekke avskrivning på farkostens anskaffelsesverdi for å få frem farkostens overskudd. Avskrivninger blir imidlertid ikke oppgitt av deltakerne, og Fiskeridirektoratet har ikke hatt gode nok holdepunkter for beregning av avskrivningenes størrelse. En bør ta dette i betraktning ved studering av tabellene.

Punkt 8 viser *anvendelse av nettoinntekten*, mens punkt 9 angir nødvendige *opptak av nye lån*, i den utstrekning disse nye lån er blitt utbetalt til låntakerne i 1950. Det er verd å legge merke til at opptak av nye lån i samtlige tabellens farkostgrupper, unntatt for gruppen under 50 fot i Sør-Norge, utgjorde mer enn det som ble avbetalt på eldre lån.

Delakerne i undersøkelsen skulle også sette opp status for farkosten pr. 1. januar og pr. 31. desember 1950. Statusoppgavene var imidlertid til dels så tvilsomme at en som for 1949 bare finner å kunne offentliggjøre i tabellen de statusposter som det var lettest for deltakerne å gi opplysning om, nemlig kassabeholdning, bankinnskudd, og samlet gjeld. Tallene gjengis nederst i tabell 7. I tabell 2 (»Karakteristikk av undersøkelsesmaterialet«) gjenga en dessuten salgsverdi av farkost pr. 1. januar 1950.

Iflg. deltakernes egne oppgaver steg salgsverdien av farkost med utstyr fra gjennomsnittlig kr. 50 220 pr. 1. januar 1950, til kr. 52 215 pr. 31. desember 1950 for samtlige farkoster under ett, vesentlig som følge av større utbedringer og nyanskaffelser. Også salgsverdien av *redskaper* som tilhører farkosten økte i tidsrommet 1. januar—31. desem-

ber 1950. Farkosteierens (parthavernes) egenkapital økte fra kr. 44 586 pr. 1. januar 1950 til kr. 45 967 pr. 31. desember 1950 i gjennomsnitt pr. farkost. Det er da tatt hensyn til verdi av farkost, redskaper som tilhører farkosten, kassa-beholdning, bankinnskudd, andre aktiva i samband med farkostens drift, samt samlet pantegjeld på farkosten og annen gjeld i samband med driften av farkosten.

Som en vil se av tabell 7 oversteg farkostens utgifter de samlede inntekter i de fleste farkostgrupper i 1950. Dette må ses på bakgrunn av at utgiftene til hovedreparasjon og nyanskaffelser synes å ha vært usedvanlig store i 1950 i likhet med i året før. En rekke av undersøkelsesfarkostene fikk således installert ekkolodd, og det var også mange som gjennomgikk større eller mindre ombygninger. Dette er utgifter som øker farkostens effektivitet og verdi, og som den vil ha nytte av i årene fremover. Hvis en hadde hatt et brukbart beregningsgrunnlag, ville det derfor vært riktigst ikke å belaste årets drift med disse utgifter i sin helhet. (Med en tilstrekkelig stor undersøkelsesmasse og ombyggings- og nyanskaffelsesutgifter av »normal« størrelse, kan en i store trekk regne med at disse utgifter svarer til årets avskrivningskostnad av de ombyggings- og nyanskaffelsesbeløp som hittil er investert i undersøkelsesflåten).

Farkostens nettoinntekt viser meget sterke svingninger fra fylke til fylke. Dette henger i høy grad sammen med den beskjedne deltaking i undersøkelsen. Når farkostene spres på fylkesgrupper vil nemlig flere av gruppene omfatte så få farkoster at en relativt stor utgift — som anskaffelse av ekkolodd, eller en hovedreparasjon — vil få meget sterk innvirkning på gruppens driftsresultater. Når en nedenfor gjengir farkostens nettoinntekt fylkesvis (begge størrelsesgrupper under ett), finner en derfor grunn for til sammenligning å oppgi summen av utgiftspostene »hovedreparasjon« og »nyanskaffelser til farkosten«:

Fylke	Antall far-koster	Farkostens netto inntekt	Sum hovedrep. og nyansk.
		Gjennomsnitt pr. farkost	
		Kr.	Kr.
Finnmark	7	4561	2 082
Troms	14	÷ 3116	12 192
Nordland	35	÷ 3049	8 447
Nord-Trøndelag . . .	14	÷ 815	3 478
Sør-Trøndelag	9	33	710
Møre og Romsdal . .	6	5633	2 839
Sogn og Fjordane . .	8	÷ 44	5 499
Hordaland	14	2608	1 054
Rogaland	12	÷ 1834	18 860
Vest- og Aust-Agder	7	6226	186
Telemark, Vestfold, Østfold	5	1906	1 696
Kysten i alt	131	÷ 217	6 472

Det kunne være interessant å foreta en inngående rentabilitetsberegning for undersøkelsesfarkostene. Men på grunn av de ulemper en har nevnt — materialets beskjedne omfang og delvis mangel på holdepunkter — har en avstått fra å utdype materialet ytterligere i denne melding. Når denne undersøkelsen avsluttes etter å ha pågått enda et år, vil en ha et bedre grunnlag for en slik utdyping.

Inntekter og utgifter i alt pr. farkost.

I båtlagets regnskap (tabell 3) og farkostens regnskap (tabell 7), ble alle inntekter og utgifter ført opp der de faktisk hører hjemme etter de nyttede oppgjørsmåter. Sammenligninger mellom gruppene — særlig av utgiftene — blir imidlertid svært vanskelig i de to tabeller, fordi oppgjørsmåtene er så ulike, og praksis derfor lite ensartet med hensyn til hvilke utgifter som skal regnes som fellesutgifter og hvilke som særutgifter for enten mannskap, redskap eller farkost.

For å lette sammenligningen mellom gruppene har en i tabell 8 slått sammen alle inntekter i hver farkostgruppe, og likeledes alle utgifter. Tabell 8 viser da inntekter i alt, og utgifter i alt i gjennomsnitt pr. farkost, uten omsyn til om inntektene (utgiftene) er fellesinntekter (-utgifter) eller særinntekter (-utgifter). *Inntekter i alt* viser m. a. o. summen av a) båtlagets bruttoinntekt i alt (tabell 3, post 5), b) andre fellesinntekter for lottmannskapet enn part i delingsfangst (tabell 3, post 12), og c) andre inntekter for farkosten enn part i delingsfangst (tabell 7, post 4). *Utgifter i alt* viser summen av a) fellesutgifter (tabell 3, post 6), b) lottmannskapets særutgifter (tabell 3, post 14), c) redskapenes særutgifter (tabell 3, post 19) og d) farkostens utgifter (tabell 7, post 6). Tabell 8 gir således en samlet oversikt i gjennomsnitt pr. farkost over alle inntekter som utenfra i løpet av 1950 tilfløt undersøkelsesfarkostene med mannskap og redskapsutstyr, samt over alle utgifter — unnatt utgifter som hver mann dekket av sin nettolott — som samme år ble betalt av disse farkoster med mannskap og redskapsutstyr. Differansen mellom de nevnte inntekter og utgifter (post 6 i tabell 8) er den »nettoinntekt« som ble igjen for farkosten med mannskap og redskapsutstyr etterat årets samlede utgifter var betalt. Denne »nettoinntekt« varierte mellom kr. 18 446 (Sør-Norge, farkoster under 50 fot) og kr. 46 857 (Nord-Norge, farkoster 50 fot og over). Som tabell 8 viser, utgjør netto utbetalingen til lottmannskapet den alt overveiende del av denne »nettoinntekt«.

Driftsresultatene for 1950 sammenlignet med 1949.

Av plasshensyn lot det seg ikke gjøre å gjengi i tabellene alle driftsresultatene for 1949 til sammenligning med 1950. Da undersøkelsen omfatter så få farkoster kan dessuten hensiktsmessigheten av å sammenligne de to års resultater fullt ut kanskje diskuteres, idet mulige tilfeldige, litt større avvikelser fra det »normale« i driftsresultatene for en eller noen få farkoster vil påvirke gjennomsnittsresultatene sterkt. Dette gjelder især for de vanligvis små inntekts-

Tabell 8.

Inntekter og utgifter i alt 1950.¹⁾
Gjennomsnitt pr. farkost.

	Nord-Norge			Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	Alle	50 fot og over	Under 50 fot	Alle	50 fot og over	Under 50 fot	Alle	50 fot og over
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1. Antall farkoster	35	21	56	48	27	75	83	48	131
2. Gjennomsnittlig lengde i fot	41	56	47	39	69	50	40	64	49
3. Samlet driftstid for farkosten, døgn	187	223	200	189	183	187	201	201	191
4. Inntekter i alt	38 675	91 791	58 592	28 489	106 340	56 515	32 784	99 975	57 404
5. Utgifter i alt	19 685	44 934	29 151	10 043	63 532	29 299	14 108	55 395	29 237
<i>Herav:</i>									
a) proviant, brensel o. l.	1 064	3 651	2 033	435	4 389	1 858	700	4 065	1 933
b) agn	1 826	4 276	2 745	334	402	359	963	2 097	1 379
c) drivstoff m. v.	2 269	7 308	4 159	1 884	7 608	3 944	2 046	7 477	4 036
d) tilvirkningsmaterieell og emballasje	86	862	376	58	1 855	706	70	1 420	565
e) avgift, gebyrer, diverse assuranse	66	157	101	43	1 155	444	52	718	296
f) ekstralotter, faste hyrer, leid arbeidshj.	1 767	2 996	2 228	427	11 602	4 451	992	7 839	3 502
g) redskapsutgifter	2 268	6 487	3 849	1 907	12 720	5 799	2 059	9 993	4 966
h) vedlikeh. av skrog, maskin og utstyr	2 263	4 784	3 209	1 937	7 340	3 882	2 075	6 222	3 594
i) assuranse, farkosten	507	1 574	908	345	3 715	1 558	413	2 778	1 280
j) hovedreparasjon	2 369	2 970	2 594	585	8 042	3 269	1 337	5 823	2 980
k) nyanskaffelser til farkosten	4 505	8 474	5 993	1 791	1 325	1 623	2 936	4 442	3 492
l) renter av lån	210	768	419	159	2 170	883	180	1 557	685
m) andre og uspesifiserte utgifter	485	627	537	138	1 209	523	285	984	529
6. Inntekter i alt ÷ utgifter i alt (4 ÷ 5)	18 990	46 857	29 441	18 446	42 808	27 216	18 676	44 580	28 167
7. Netto utbetaling til mannskap	19 932	43 247	28 687	14 196	34 452	21 489	16 624	38 300	24 566
8. Netto utbetaling til redskap	900	6 146	2 868	2 293	8 504	4 528	1 705	7 473	3 818
9. Nettoinntekt for farkosten	-1 862	-2 536	-2 114	1 937	-148	1 199	347	-1 193	-217
<i>Prosenttall:</i>									
10. Inntekter i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11. Utgifter i alt	50,9	48,9	49,7	35,2	59,7	51,8	43,0	55,4	50,9
<i>Herav:</i>									
a) proviant, brensel o. l.	2,7	4,0	3,5	1,5	4,2	3,3	2,1	4,1	3,4
b) agn	4,7	4,7	4,7	1,2	0,4	0,6	2,9	2,1	2,4
c) drivstoff m. v.	5,9	8,0	7,1	6,6	7,2	7,0	6,2	7,5	7,0
d) tilvirkningsmaterieell og emballasje	0,2	0,9	0,6	0,2	1,7	1,2	0,2	1,4	1,0
e) avgifter, gebyrer, diverse assuranse	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0	0,8	0,2	0,7	0,5
f) ekstralotter, faste hyrer, leid arbeidshjelp	4,6	3,2	3,8	1,5	10,9	7,9	3,0	7,8	6,1
g) redskapsutgifter	5,9	7,1	6,5	6,7	12,0	10,2	6,3	10,0	8,6
h) vedlikehold av skrog, maskin og utstyr	5,9	5,2	5,5	6,8	6,9	6,9	6,3	6,2	6,3
i) assuranse farkosten	1,3	1,7	1,6	1,2	3,5	2,7	1,3	2,8	2,2
j) hovedreparasjon	6,1	3,2	4,4	2,0	7,5	5,8	4,1	5,8	5,2
k) nyanskaffelser til farkosten	11,6	9,2	10,2	6,3	1,2	2,9	9,0	4,5	6,1
l) renter av lån	0,5	0,8	0,7	0,5	2,0	1,6	0,5	1,5	1,2
m) andre og uspesifiserte utgifter	1,3	0,7	0,9	0,5	1,2	0,9	1,0	0,9	0,9
12. inntekter i alt ÷ utgifter i alt	49,1	51,1	50,3	64,8	40,3	48,2	57,0	44,6	49,1

¹⁾ Inntekter i alt = båtlagets bruttoinntekt i alt (tabell 3, post 4) + særinntekter for lottmannskapet (tabell 3, post 12) + særinntekter for farkosten (tabell 7, post 4). Utgifter i alt = båtlagets fellesutgifter (tabell 3, post 6) + lottmannskapets særutgifter (tabell 3, post 14) + redskapenes særutgifter (tabell 3, post 19) + farkostens særutgifter (tabell 7, post 6). Tabellen omfatter således samtlige inntekter og utgifter i gjennomsnitt pr. farkost, uten omsyn til om inntektene er ervervet som fellesinntektene for mannskap, redskap og farkost eller som særinntekter for en av de tre kategorier, og uten omsyn til om utgiftene er dekket som fellesutgifter eller som særutgifter.

og utgiftsposter. For å kunne danne seg et visst inntrykk av eventuelle endringstendenser i tallene fra det ene året til det andre, har en imidlertid valgt ut noen få hovedposter i driftsresultatene for 1949 og 1950 og stilt dem sammen i tabell 9. (Ved sammenligninger av mannslottten, bør en ha i erindring at mannslottens størrelse til dels er avhengig av i hvor stor utstrekning mannskapet og redskapene har fått part sammen ved fordelingen av delingsfangsten). For øvrig henvises til 1949-resultatene i »Fiskets Gang« nr. 48 og 49 — 1950.

I avsnittet »Deltakingens omfang« ble det nevnt at 29 farkoster sviktet som deltakere i forhold til året før. Disse ble erstattet med 29 andre farkoster. Dette bevirket at farkostenes gjennomsnittlige lengde gikk ubetydelig ned i Nord-Norge. I Sør-Norge økte derimot gjennomsnittslengden i gruppen »50 fot og over« fra 62 til 69 fot, mens den ble uforandret i gruppen »under 50 fot«. For samtlige farkoster i undersøkelsen økte gjennomsnittslengden fra 47 til 49 fot.

I gruppen »Nord-Norge, under 50 fot« var årets samlede bruttoinntekt for *båtlaget* omtrent den samme i 1950 som i 1949. Netto mannslottten økte derimot fra kr. 3164 i 1949 til kr. 3422 i 1950, dels fordi fellesutgiftene var lavere enn i 1949, dels fordi mannskapet fikk en større prosentandel av delingsfangsten enn i det foregående år. Da lottakernes driftstid var omtrent den samme i 1950 som i 1949, ble nettolotten pr. mann pr. uke høyere enn i 1949 (kr. 132 i 1950 mot kr. 119 i 1949). — De inntekter som tilfalt *farkosten* (partrederiet) var om lag 300 kroner høyere i 1950 enn i 1949, men utgiftene økte med om lag 1600 kroner, slik at farkostens (partrederiets) samlede utgifter oversteg inntektene med kr. 1862 i 1950 mot kr. 549 i 1949. — Ser en til slutt nederst i tabell 9 på de samlede inntekter og utgifter for farkost med mannskap og redskap uten hensyn til fordelingen mellom de tre kategorier, viser det seg at endringene her var ubetydelige fra 1949 til 1950.

Båtlagets samlede bruttoinntekt i gruppen »Nord-Norge,

50 fot og over« økte fra kr. 79 595 i 1949 til kr. 91 549 i 1950. Netto mannslottet steg fra kr. 4260 til kr. 5058. Lottakernes driftstid var imidlertid atskillig lengre i 1950 enn i året før, slik at nettolotten pr. mann pr. driftsuke derfor bare økte fra kr. 155 til kr. 159. — Som i gruppen for farkoster under 50 fot steg farkostens (partrederiets) utgifter fra 1949 til 1950 sterkere enn inntektene. Utgiftene oversteg inntektene med kr. 2536 mot kr. 939 i 1949. — De samlede inntekter og utgifter nederst i tabellen viste også stigning, sterkst var denne for inntektene.

For gruppen »*Nord-Norge, alle*«, ga de endringer en nettopp har omtalt under hver av de to størrelsesgruppene seg det utslag at både båtlagets bruttoinntekt, netto mannslott, og nettolott pr. mann pr. driftsuke økte noe i forhold til i 1949. For farkosten (partrederiet) oversteg utgiftene inntektene med kr. 2114 i 1950 mot kr. 698 i 1949. — De samlede inntekter for farkost med mannskap og redskap steg noe sterkere enn de samlede utgifter, slik at »Inntekter i alt ÷ utgifter i alt« viste noe høyere beløp i 1950 enn i 1949 (kr. 29 441 i 1950 mot kr. 27 171 i 1949).

I »*Sør-Norge, under 50 fot*« var avvikelsene i båtlagets bruttoinntekt mellom de to årene ganske liten. Netto mannslott steg imidlertid fra kr. 3148 i 1949 til kr. 3322 i 1950 fordi mannskapet fikk en litt større andel av delingsfangsten i 1950 enn året før, og fordi det gjennomsnittlige antall lottakere pr. farkost gikk ned fra 4,5 til 4,3. Lottakernes driftstid var omtrent som i 1949, og netto mannslott pr. driftsuke steg derfor fra kr. 114 i 1949 til kr. 123 i 1950. — Farkostens (partrederiets) inntekter økte med om lag 400 kroner fra året før, mens utgiftene gikk ned med om lag 350 kroner. Resultatet ble at farkostens (partrederiets) »nettoinntekt« økte fra kr. 1197 i 1949 til kr. 1957 i 1950. — I de samlede inntekter og utgifter for farkost med mannskap og redskap var endringene ubetydelige i forhold til foregående år.

Gruppen »*Sør-Norge, 50 fot og over*« er den gruppe som viser størst endringer fra 1949 til 1950. Dette må til

Tabell 9.

Noen hovedposter i regnskapene 1949 og 1950. Gjennomsnitt pr. farkost.

	Nord-Norge			Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
Antall farkoster 1949	42	26	68	44	19	63	86	45	131
Antall farkoster 1950	35	21	56	48	27	75	83	48	131
Gjennomsnittlig lengde i fot 1949	42	57	48	39	62	46	40	59	47
Gjennomsnittlig lengde i fot 1950	41	56	47	39	69	50	40	64	49
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Fra båtlagets regnskap									
Båtlagets bruttoinntekt 1949	37 851	79 595	53 812	27 917	68 351	40 111	32 768	74 848	47 223
Båtlagets bruttoinntekt 1950	37 756	91 549	57 928	27 765	99 589	53 622	31 978	96 072	55 463
Fellesutgifter 1949	8 591	16 526	11 625	2 096	6 628	3 462	5 267	12 347	7 699
Fellesutgifter 1950	7 274	18 978	11 663	2 180	9 113	4 676	4 328	13 429	7 663
Delingsfangst 1949	29 260	63 069	42 187	25 821	61 723	36 649	27 501	62 501	39 524
Delingsfangst 1950	30 482	72 571	46 265	25 585	90 476	48 946	27 650	82 643	47 800
Netto mannslott 1949	3 164	4 260	3 583	3 148	3 092	3 131	3 156	3 768	3 366
Netto mannslott 1950	3 422	5 058	4 036	3 322	3 714	3 463	3 364	4 302	3 708
Nettolott pr. mann pr. driftsuke 1949	119	155	133	114	114	114	116	138	124
Nettolott pr. mann pr. driftsuke 1950	132	159	143	123	142	130	127	150	136
Fra farkostregnskap									
Farkostens inntekter i alt 1949	8 375	20 407	12 976	7 976	28 101	14 046	8 171	23 656	13 490
Farkostens inntekter i alt 1950	8 686	21 359	13 438	8 380	48 857	22 951	8 509	36 826	18 885
Farkostens utgifter i alt 1949	8 924	21 346	13 674	6 779	32 456	14 523	7 827	26 037	14 082
Farkostens utgifter i alt 1950	10 548	23 895	15 552	6 423	49 005	21 752	8 162	38 019	19 102
Farkostens nettoinntekt 1949	÷ 549	÷ 939	÷ 698	1 197	÷ 4 355	÷ 477	344	÷ 2 381	÷ 592
Farkostens nettoinntekt 1950	÷ 1 862	÷ 2 536	÷ 2 114	1 957	÷ 148	1 199	347	÷ 1 193	÷ 217
Intekter og utgifter i alt ¹⁾									
Inntekter i alt 1949	38 483	81 757	55 029	28 621	70 009	41 103	33 347	76 797	48 332
Inntekter i alt 1950	38 675	91 791	58 592	28 489	106 340	56 515	32 784	99 975	57 404
Utgifter i alt 1949	19 959	40 618	27 858	10 164	44 148	20 412	14 948	42 109	24 277
Utgifter i alt 1950	19 685	44 934	29 151	10 043	63 532	29 299	14 108	55 395	29 237
Inntekter i alt ÷ utgifter i alt 1949	18 524	41 139	27 171	18 457	25 861	20 691	18 489	34 688	24 055
Inntekter i alt ÷ utgifter i alt 1950	18 990	46 857	29 441	18 446	42 808	27 216	18 676	44 580	28 167

¹⁾ Se tabell 8 med fotnote.

dels ses på bakgrunn av at farkostenes gjennomsnittslengde i denne gruppen økte fra 62 til 69 fot. Båtlagets bruttoinntekt i gruppen steg fra kr. 68 351 i 1949 til kr. 99 589 i 1950. Samtidig gikk netto mannslott opp fra kr. 3092 til kr. 3714, og nettolotten pr. mann pr. driftsuke fra kr. 114 til kr. 142. — Farkostens (partrederiets) inntekter steg med over kr. 20 000 fra kr. 28 101 i 1949 til kr. 48 857 i 1950. I samme tidsrom økte utgiftene med om lag 16 500 kroner fra kr. 32 456 til kr. 49 005. Utgiftene oversteg inntektene med kr. 148 i 1950 mot kr. 4355 i 1949. — »Inntekter i alt ÷ utgifter i alt« for farkost med mannskap og redskap viser stigning fra kr. 25 861 i 1949 til kr. 42 808 i 1950.

For gruppen »Sør-Norge, alle« bevirket endringene i hver av de to størrelsesgruppene at båtlagets bruttoinntekt, netto mannslott og netto mannslott pr. driftsuke økte i forhold til i 1949. — Farkostens (partrederiets) inntekter og utgifter steg likeledes — inntektene sterkest — slik at det oppsto en »nettoinntekt« på kr. 1199, mens utgiftene forrige år oversteg inntektene med kr. 477. — Når det gjelder de samlede inntekter og utgifter ble resultatet av årets drift at »Inntekter i alt ÷ utgifter i alt« viser kr. 27 216 mot kr. 20 691 i 1949.

Når det gjelder båtlagets regnskap var tendensen i tallene den samme i Nord-Norge som i Sør-Norge, og denne tendens gjenspeiles derfor i tallene for »Kysten i alt«: Ubetydelig endring i bruttoinntekten i gruppen »Under 50 fot«, relativ sterk øking i gruppen »50 fot og over«. Stigning i netto mannslott i begge størrelsesgrupper, sterkest for de største farkostene. Stigning i netto mannslott pr. driftsuke i begge størrelsesgrupper.

For alle farkoster i undersøkelsesmateriale under ett økte netto mannsloten fra kr. 3366 i 1949 til kr. 3708 i 1950, og netto mannsloten pr. driftsuke steg fra kr. 124 til kr. 136.

En så at i Nord-Norge var farkostens (partrederiets) utgifter steget sterkere enn inntektene, mens det motsatte var tilfelle i Sør-Norge. For samtlige farkoster i undersøkelsen betydde dette en noe sterkere stigning i inntektene

enn i utgiftene, slik at utgiftene oversteg inntektene med kr. 217 i 1950 mot kr. 592 i 1949.

Når en til slutt ser på inntekter og utgifter i alt for farkost med mannskap og redskap, var avvikelsene mellom de to årene meget små i den minste størrelsesgruppen både i Nord-Norge og i Sør-Norge, noe som følgelig også viser seg i tallene for »Kysten i alt« i denne størrelsesgruppe. I gruppen for farkoster over 50 fot var det imidlertid til dels vesentlig sterk øking både for inntekter og utgifter. Da utgiftsstigningen ikke var så sterk som inntektsstigningen, viste posten »Inntekter i alt ÷ utgifter i alt« øking fra 1949 til 1950 både i gjennomsnitt for alle farkoster i undersøkelsesmateriale over 50 fot, og for alle farkoster i undersøkelsesmateriale i det hele.

Sluttord.

Sist i meldingen for 1949 (»Fiskets Gang« nr. 49 — 1950) ble det nevnt at undersøkelsen bør pågå i minst et par år for å være effektiv. Det ble dog nevnt som en forutsetning at deltakingen må holdes oppe på et nivå som gir driftsresultatene tilfredsstillende utsagnskraft. Ønskeligheten av en utvidelse av deltakingens omfang, eller i hvert fall av at deltakingen ikke synker under nivået i 1949 (131 farkoster) ble til slutt fremhevet.

Som det vil ha fremgått ovenfor i denne melding lyktes det å holde deltakingen i 1950 på nøyaktig samme høyde som i 1949, skjønt en hadde håpet på en utvidelse. Heller ikke for 1951 vil det lykkes å få økt tallet på farkoster som inngår i undersøkelsen. Norges Fiskarlag og Fiskeridirektoratet er derfor blitt enige om at denne undersøkelsen kun skal drives ut inneværende år. Fiskeridirektoratet håper at det — etter at resultatene for 1951 er offentliggjort — vil bli høve til å gi ut en samlet og mer utførlig beretning om undersøkelsen, omfattende de tre årene undersøkelsen da har pågått.